

NITOs innspill til statsbudsjett for 2025

NITO – Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med over 106 000 medlemmer, hvorav mange arbeider i eller i tilknytning til energisektoren.

Kraft og kompetanse til nye arbeidsplasser og økt konkurransekraft

Vi viser til arbeidet med statsbudsjettet for 2025 og oversender med dette NITOs innspill og vurderinger. For NITOs medlemmer er det avgjørende at statsbudsjettet for 2025 legger til rette for at vi har kraft og kompetanse til å utvikle og skape arbeidsplasser og nye næringer.

Fornybar energi

Etterspørselen etter kraft øker år for år og det trengs et stort løft for å sikre økt tilgang på kraft. Havvind kan bli en viktig energikilde og næring for Norge. NITO mener regjeringen må legge til rette for en bærekraftig utbygging og satsing på havvind. Det blir viktig for tilgangen på fornybar energi og for utvikling av nye arbeidsplasser. Det må legges til grunn et omfattende kunnskapsgrunnlag om havområdene for all utbygging, slik at det sikres en god og bærekraftig sameksistens mellom utbygging av havvind, ivaretagelse av natur- og miljøinteresser og næringsutvikling. NITO understreker at høye krav til kunnskap, kompetanse og teknologi må følges opp av en helhetlig satsing på kartlegging og kompetansebygging i alle ledd. Dette bør inngå i en langsiktig finansieringsplan som strekker seg over flere år.

Behov for raskere avklaring og kortere saksbehandlingstid av ny kraft- og nettutbygging

I mange deler av landet er det stort behov for tilgang på mer nett. Og nettkapasitet kan bli en alvorlig flaskehals for etablering av nye virksomheter. Det trengs en raskere utbygging av kraftnettet slik at det er mulig å føre strømmen dit den trengs. Det vil være et viktig virkemiddel for å ha virksomheter og skape arbeidsplasser over hele landet.

I dag tar det flere år å få godkjent nye kraft- og nettutbygginger. Det er stort behov for å få redusert saksbehandlingstiden. En videre styrking av saksbehandlingskapasiteten i NVE, RME og OED er viktig for å bidra til en raskere konsesjonsbehandling av saker som gjelder utbygging av strømnnett og fornybar kraft. NITO foreslår at det settes av om lag 40 millioner til dette formålet i statsbudsjettet for 2025.

Behov for en kunnskapsbasert energipolitikk

Vi står overfor en stor og omfattende omstilling for å nå klimamålene. Dette krever et solid kunnskapsgrunnlag. Forskningsmiljøene er en viktig bidragsyter for framtidig næringsutvikling og det må satses på grønn energiforskning. NITO er kritisk til den reduksjonen som har funnet sted de siste årene og går inn for at bevilgningene til energi- og klimavennlig teknologi styrkes med 140 millioner kroner i statsbudsjettet for 2025 (Kap 1850, post 50)

Energieffektivisering

Det er et stort uforløst potensial til å spare energi gjennom energieffektivisering. Dette underbygges også av Det internasjonale energibyrået, IEA. I september la de fram rapporten Net Zero Emissions by 2050, som trekker fram energieffektivisering som et av de viktigste verktøy for å nå målet om netto-null-utslipp globalt. Rapporten viser at det går for sakte. Det gjelder også i Norge. Dette kommer også fram i Energikommisjonens rapport. Der påpekes det at potensialet for energieffektivisering og energisparing er stort. NITO mener at tiltak som stimulerer til økt energieffektivisering er en rask og enkel måte å øke tilgangen til mer kraft. Virkemidlene må skjerpes og være målrettede. Regjeringens handlingsplan for energieffektivisering må følges opp med konkrete virkemidler av alle involverte departement.

Det er viktig at det offentlige går foran. Det er en rekke tiltak som kan gjøres på kommunalt og statlig nivå og som vil ha god effekt. Det gjelder særlig energibruk i bygg. For å stimulere til dette foreslår NITO at bevilgningen til Enova økes med 400 millioner utover 2024-budsjettet, kap 1825, post 50. Det er også behov for et kompetanseløft som inkluderer at vi har energirådgivere og medarbeidere som kan gjennomføre tiltakene raskt og effektivt. Vi viser her også til felles innspillet fra NITO og 34 andre organisasjoner¹.

NITO mener at tilskuddsordningen gjennom Husbanken til energitiltak i kommunalt eide bygg må økes og at det bør settes av nye 300 millioner kroner til energitiltak i kommunale boliger/bygg, kap 1825, post 60.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Egil Thompson
Generalsekretær

¹ <https://www.nelfo.no/contentassets/7800003d07204f8ba2624288abce62df/innspill-fra-35-organisasjoner-til-statsbudsjett-2025-om-energitiltak-i-bygg.pdf>